

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általunk katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 2 évre 6 kor., 4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KÉTSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Vajadás.

Két hónap óta vajódik a válság s még mindig nem tudta megszűlni az új miniszteriumot. Tudós ministerek s miniszterjelöltek, öreg, rezessorru generalisok sürögnek-forognak Bécsben, Budapesten. Körülötte minden mozdulatokról megviszi a hirt a táviró s az újságok az ország minden részébe s minden tanácskozás, minden remény után csak eggyel leszünk gazdagabbak: a csalódással.

Tegnap már azt híresztelték, hogy a kibontakozás bizonyos. Hogy Andrassy Gyula gróf, a szövetség ellenzék egyik vezére kezébe vette a kibontakozás fonálát s legkésőbb egy hét múlva meglesz az új ministerium. Hirdették, hogy a katonai követeléseket telfüggeszti a képviselőház két esztendőre, az alatt a lehető gyors tempóban letárgyalnak egy csomó törvényjavaslatot, a melyek a liberalizmus harminchézt esztendei uralma alatt oly annyira ráncgátottak.

Mára aztán megjött a zuhany, hogy a kibontakozásból nem lesz semmi. Legalább egyelőre nem.

Krobatin generális és Montecuccoli kezében van a magyar alkotmány sorsa. Nem szatira ez? A rideg militarizmus Európa közepén vasmarokkal készül megfojtani az alkotmányt, nem gondolva arra, hogy a keleti határon túl is lemenőben

van az autokrácia napja s még azt állítja, hogy a föld forog! Hát nem a pretoriánusok gazdája ez, mely körülvette, megfojtotta a neki nem tetsző imperátorokat, cárokat, lemondásra kényszerítette a jóságos Ferdinándokat? S ez a katonai kamarilla tartja a kezét az egész államon és jogrendszeren. Ez sem szatira? Nos, akkor nincs konzervencia a nagy természetben, ha akad nemzef, mely békén tűri el, hogy az államhatalom fölé egy katonai diktatura helyezkedik.

Gagyhy Dénes.

(*) Nem irtuk volna e nevet e sorok élére és nem foglalkoznánk hosszasanban viselőjével, ha nem volna Gagyhy Dénes tipikus képviselője egy, nem épen új, de különösen napjainkban elhatalmasodott és minden szemérem nélkül működő irodalmi (?) irányzatnak. Az irány alapítója köztudomás szerint a modern istentagadás nagymestere, Voltaire volt s ma már az Ohronok, Sardouk, Vészi Józsefek, Pályi Edeék és Gagyhy Dénesek egész serege vallja és követi a „calumniare audacter” a „csak hazudjatok bátran, mindig ragad valami” elvét s támadja szemenszedett, páratlan vakmerőséggel propagált rágalmával a katolikus egyház fejet, intézményeit s főleg szerzeteseit.

Az 1903-ik év őszén egy fiatal tanár jött városunkba a főreálisiskolához. Az ifju tanár modora nem volt valami nagyon rokokonszenves, mert nem egy tulajdonsága volt, mit nem szivesen látunk intelligens s főleg tanár-embernél. De elvégre tanár volt, egykettőre bejutott a város művelt társaságába, tárcáit a budapesti napilapok állítólag jól fizették s mint a magyar nyelv és irodalom tanára abban a szerencsében is részesült, hogy a Vörösmarty Kör felolvasó-asztala mellől szólhatott a város intelligens közönségéhez. A Petőfi- emléktábla ünnepélyt előkészítő bizottságba is beválasztották.

Ez az ifju tanár Gagyhy Dénes volt. Valására nézve református, de ez elvégre másodrendű körülmény. Félévig oktatta már a tanár ur városunk ifjuságát, mikor (körülbelül egy évvel ezelőt) egy sötétzöld boritékú füzet jelent meg tőle „A Rákóczi-kor elbeszélő költészete” cím alatt. Egyik, felületességéről nevezetes helyi lapunk mely hajlongásokkal üdvözölte a „kiváló, számottevő munkát,” de gondolkodó s a magyar történelem ismeretét nem kizárólag Mangold fércmunkájából merítő emberek a fejüket csóválták a könyv olvasása után. „A Rákóczi kor elbeszélő költészete” hemzsegett a történelmi ferdtésektől, a koruckorbéli magyar katolicizmus, a jésuiták stb. gyalázásától, a protestantizmus, bár nem szokatlan, de nagyon izléstelen dicserétől s csak a nagyon finom érzék, párosulva a szerző iránt való nagy kimélettel állott őrt a lapunkban s a „Székesfehérvári Hirlapban” (dr. Varga Damján ciszt. r. főgymnasiumi tanár ur tollából) megjelent alapos kritikák megírásánál, hogy a tudós(?) tanár ur műve nem a megérdemelt hangon kapta meg a kritikát.

Azt hitte volna az ember, hogy a tanár ur e blamázs után jobb utra tér. De nem ez történt. Az ifju tanár ur, ki, ugy látszik, tudós fejét erőnek

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Szénrajzok.

A kivándorló.

A földet és házat már eladta. Az árából letörlesztette minden adósságát, maradt még tiszta hatszáz koronája. Csak ami éppen legszüksége sebb volt a hosszú utra, az új életre, azt tartotta meg: többi ingóságain mind tuladott. Kékes posztóruháját, báránypelüses sapkáját, erős ráncos csizmáját, meg a subáját megtartotta. Az ágygymű össze volt kötve nagy batyuba s oit hevert a szoba szögletében.

Az ólban nem visított többé a malac, a jó nem nyertett az istállóban s a kakas nem kukurikolt már a sövényfalon. Olyan csendes volt az udvar, mint a temető.

Nagy Hegyesi András uram ott állott az ajló küszöbén merően, nézett fel az égen uszó bárányfelhőkre. Arcán a leghidegebb egykedvű-

ség ömlött el. Pedig künn a határban lázasan folyt a kukorica kapálása, mely az ő szívet is ilyenkor ideges rezgésbe hozta.

Most mindezzel nem törődik: nincs földje többé, sem háza.

Kivándorol, holnap indul Amerika felé.

Nyomatásban olvasta, — s ez előtte szentírás — hogy ott annyi földet kap, amennyivel az egész várszegi határ sem ér fel: lesz zugó erdősege s rétsége, hol egész ménes vágat versenyezve a széllel. Hazát épít földjére, nagyot, tágasat, szellőset. Lesz egész csordája, hatalmas birkanyája; annyi buzája terem azon a szűzi földön, hogy magtárai cserdulig telnek meg a föld gyümölcsével.

Gyönyörű álmok, édes ábrándok . . .

Már minden atyahától elbucszott, akik könyveze szoritottak vele kezét utoljára s kívántak neki jó szerencsét. Hiába is akarták volna tartóztatni. A szemeiből kiragyogó tűz komor elszánt-ságot mutatott, mely lelkét egészen fogva tartotta.

Annyira belelte magát ábrándjaiba, hogy eszébe sem jutott a tenger, amelyen legnagyobb veszedelmekben élet s halál közt lebegve kell

megtenni tizenöt napnyi utat. Mikor pedig kiszáll a hajóból, nem fog ő mindjárt az ő gyönyörű farmjai felé repülni, hanem a Chatam Square piszkos és egészségtelen utcáiban kell eltölteni életének legszebb idejét. A Workinghouse-okban, vagyis a munkaműhelyekben oly sokat kell dolgozni, hogy az a hatalmas, erős ember két év alatt egészen összeroskad. Igaz, földet is kap, egy dollárért egy holdat, csakhogy a Mississippi mellett, benn Arkanzas legvadabb vidékein, hol a sárgaláz szedi ezernyi áldoztat.

András gazda milderre nem gondolt.

Délután kiment a temetőbe, hol egy korhadt fakereszt alatt pihentek szeretett hivesének hamvai.

Ezeknél a szeretett hantoknál előntötte szívét a fájdalom. Sirni kezdett. Ugy érezte, mintha két puha kar emelkednék ki a sírból, fonná körül nyakát és marasztalná.

De ő letörölte könyvét s lefejtette nyakáról a két puha kart.

Másnap elment.

Egy egészséges vécserpe hullott ki a nemzet testéből, mely a szíve nem fog visszatérni soha.

Papp Károly
Selyem-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Mindenmü úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyek, függönyök, végárúk, valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrovidebb idő alatti kiszolgálást ígerek. 2058 156—143

Mai lapunk 6 oldal.

00000188

Szoba-, cim-, cimer- és templom-festők

Schmöltz László

és

Fischl Gyula

Székesfehérvár, Vásár-tér 17. sz. a.

Elvállalnak minden e szakmában a legmesszebb menő igényeknek megfelelő munkákat. o o o o o o

A legújabb minták szerint s olcsó árak mellett. o o o o o o

5-3

HOFFMANN

TESTVÉREK

varrógép, mezőgazdasági gép,
bútor és kerékpárraktár.

Székesfehérvár, Vásár-tér
az igazságügyi palota átellenében.

Előnyös fizetési feltételek.

Géprészek is kaphatók.

5-2

Előfizetések elfogadtnak.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy eddig Kossuth-u. 9. szám alatti

fodrász és borbély
üzletemet **magnagyobbítva**

és a mai kor legkényesebb igényeinek is megfelelőleg **ujjonnan berendezve**

Kossuth-utca II. szám alá,
a postával szemben helyeztem át.

T. vendégeim eddigi szives pártfogását megköszönve, kérem azt részemre továbbra is fentartani. o o o o o o

Kiváló tisztelettel
HOLLOSY FERENC
fodrász és borbély.

3025 10-7

Figyelmes kiszolgálás.

A jelenemű hirdeműkét jutányos áron készílik.

Hirdetéseket jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban. Szt-István-tér I.

Elsőrendű szabó-üzlet, annál is inkább mert szabásza a kitűnő szabásról méltán híres: **Szirkovics András**.

TOGL LAJOS férfiszabó

Székesfehérvár, Kossuth-utca 15. (a postával szemben) Készít mindennemű polgári dítyondókat, papír ruhákat, katonai egyenruhát és liberriát a legújanyosabb árban.

2077 52-41

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE.

Elfogad a legmértányosabb föltételek és díjak mellett tűz-, jég- és életbiztosításokat. RRRRRRRRRRRRRR

A kartelben álló részvény-társulatokkal szemben a versenyt egyedül a Szövetkezet fejt ki, érdeke tehát a gazdaközönségnek, hogy azt támogassa.

Képviselőség minden községben. RRRRRRRRRRRRRR

SZÉKESFEHÉRVÁROTT: NÁDOR-UTCA 11. SZ.

3024 52-6

Benzinmotorok, Gőzcséplőkészletek
Aratógépek és egyéb **Mezőgazdasági gépek**

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGNÖKSÉGÉNÉL

BUDAPEST, V., VACI-KÖRÜT 32.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

2090 10-0

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szabad. viharmentes **Kronsteiner-féle uj zománc. Homlokzat-festőke hatos védve.**

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR
Kronsteiner Károly
Bécs, Ill., Haupstr. 120., saját házában.

Kivánatra ingyen próba, mintakönyv prospektus.

Ötven különböző minta, vizzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománcozott, csak egyszerű mázolás. Jobb mint az olajfesték. Egy során szállítja cs. és kir. úradalmak, katona- és civilintézőségnek, vasutaknak stb. Minden résztvevő kiállításon első díjjal jutalmazva. Legolcsóbb festék homlokzatra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz stb. és mindenféle más tárgyhoz. **Egy négyzetméter ára 2 1/2 kr.** Meglepő eredmény. **Homlokzat-festék,** viharmentes, mészben oldható, 49. minta-olajfestékkel azonos. Kér. ja. 12 kr. följebb.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.